

Natuurtoets gemaal Overbuurtsche Polder Noord-West te Bleiswijk

Ter verplaatsing van het gemaal Anjerweg naar de landscheiding ter hoogte
van de Groendalseweg te Bleiswijk

Definitief, versie 2

Hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard

Grontmij Nederland B.V.
Rotterdam, 12 november 2013

Verantwoording

Titel : Natuurtoets gemaal Overbuurtsche Polder Noord-West te Bleiswijk

Subtitel : Ter verplaatsing van het gemaal Anjerweg naar de landscheiding ter hoogte van de Groendalseweg te Bleiswijk

Projectnummer : 321357

Referentienummer : GM-0116487

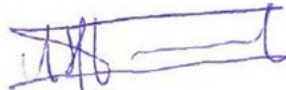
Revisie : Versie 2

Datum : 12 november 2013

Auteur(s) : ir. K.C. Smith

E-mail adres : karin.smith@grontmij.nl

Gecontroleerd door : mr. A.H. Tuitert

Paraaf gecontroleerd : 

Goedgekeurd door : ing. M.A. Stofberg

Paraaf goedgekeurd : 

Contact : Grontmij Nederland B.V.
K.P. v.d. Mandelelaan 41-43
3062 MB Rotterdam
Postbus 4381
3006 AJ Rotterdam
T +31 88 811 40 00
www.grontmij.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Plangebied	4
1.3	Projectomschrijving	5
2	Wet- en regelgeving voor natuur	6
2.1	Inleiding.....	6
2.2	Natuurbeschermingswet	6
2.3	Flora- en faunawet	6
2.4	Provinciaal beleid	8
2.4.1	Natuurwaarden buiten de EHS	8
3	Resultaten	9
3.1	Inventarisatie methode.....	9
3.1.1	Bronnenonderzoek.....	9
3.1.2	Oriënterend veldbezoek.....	9
3.1.3	Veldinventarisaties	9
3.2	Natuurbeschermingswet	10
3.3	Flora- en faunawet	10
3.3.1	Flora	10
3.3.2	Vogels	10
3.3.3	Zoogdieren	11
3.3.4	Reptielen en amfibieën	12
3.3.5	Vissen	12
3.4	Provinciaal beleid	13
4	Conclusies.....	15
4.1	Natuurbeschermingswet	15
4.2	Flora- en faunawet	15
4.3	Provinciaal beleid	15
4.4	Aanbevelingen	15
5	Literatuurlijst.....	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Hoogheemraadschap van Scheiland en Krimpenerwaard is voornemens om de waterafvoer vanuit de Oeverbuurtsche Polder te Bleiswijk en de bergingscapaciteit te vergroten. Hier worden diverse maatregelen voor getroffen.

In Nederland is het verplicht om alle ruimtelijke ingrepen te toetsen aan de vigerende natuurwetgeving. Grontmij is daarom gevraagd om een natuurtoets uit te voeren, zodat de mogelijkheden en randvoorwaarden voor de verplaatsing van het gemaal vanuit de Natuurwetgeving inzichtelijk worden.

In deze natuurtoets wordt, op basis van bestaande informatie, een oriënterend veldbezoek en gerichte veldinventarisaties de natuurwaarden van het plangebied en de mogelijke relaties die er liggen met de omgeving in beeld gebracht. De natuurtoets geeft inzicht in de noodzaak tot het aanvragen van een ontheffing in het kader van de FF-wet, een Natuurbeschermingswet vergunning of een Nee-tenzij toets EHS. De natuurtoets vormt daarmee de basis voor eventuele verdere procedures in het kader van de wet- en regelgeving voor de natuur

1.2 Plangebied

Het plangebied ligt in ten noorden van Bleiswijk aan de Groendalseweg (figuur 1). Het betreft een stukje land tussen de kassen. Een deel van het plangebied wordt begraasd door schapen en een ander deel van het plangebied bestaat uit een 'vijver'. Ten zuiden van het plangebied grenst een motorclub en in het noordelijk deel van het plangebied wordt door TenneT een mast geplaatst.



Figuur 1: Plangebied rood omkaderd

1.3 Projectomschrijving

Hoogheemraadschap van Scheiland en Krimpenerwaard is voornemens een aantal maatregelen te treffen ter verbetering van de waterafvoer vanuit de Oeverbuurtsche Polder te Bleiswijk en ter vergroting van de bergingscapaciteit. Om dit te kunnen realiseren worden diverse maatregelen getroffen. Eén van die maatregelen betreft het verplaatsen van het gemaal Anjerweg naar de landscheiding ter hoogte van de Groendalseweg bij de 'vijver van Ammerlaan' te Bleiswijk. Dit gemaal moet de afvoer van het noordelijke deel van de Overbuurtsche Polder verzorgen.

Om het gemaal te kunnen verplaatsen moeten diverse werkzaamheden worden voorbereid voor in ieder geval de volgende werkzaamheden:

- Baggeren van de watergangen/partijen (wordt eind 2013 door HHSK in eigen beheer uitgevoerd).
- Vergraven en dempen van delen van de waterpartijen.
- Het bouwrijp maken van het terrein waar het nieuwe poldergemaal wordt gerealiseerd
- Het verzorgen van een verbinding met het zuidelijke deel van de Overbuurtsche Polder
- Het plaatsen van een gemaal in de zuidwesthoek van de zuidelijke plas.

2 Wet- en regelgeving voor natuur

2.1 Inleiding

De natuurbeschermingswetgeving in Nederland valt uiteen in gebiedsbescherming en in soortenbescherming. Gebiedsbeschermende wetgeving voorziet in bescherming van aangewezen natuurgebieden en wordt geregeld in de nieuwe gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet. Deze wet ziet toe op bescherming van soorten planten en dieren zowel binnen als buiten beschermde natuurgebieden. Daarnaast zijn er ook beleidsmatig beschermde gebieden en soorten.

2.2 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 vervangt de Natuurbeschermingswet van 1968. De wet is per 1 oktober 2005 in werking getreden. In de Natuurbeschermingswet 1998 is ook de bescherming van de Speciale Beschermingszones (SBZ) op grond van de Habitat- en Vogelrichtlijn geregeld, vanaf het moment dat de gebieden zijn aangewezen door Brussel. De Natuurbeschermingswet 1998 regelt ook de bescherming van de zogenaamde Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die de minister van EZ aanwijst ter uitvoering van internationale verplichting, zoals RAMSAR wetlands. Projecten of handelingen die negatieve effecten op deze beschermde gebieden kunnen hebben, zijn verboden. Ook activiteiten buiten de beschermde gebieden kunnen verboden zijn, indien deze negatieve effecten veroorzaken op de kwalificerende natuurwaarden van het gebied (externe werking). Het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 kent de volgende procedurevarianten:

1. Zeker geen kans op effecten: geen vergunningplicht;
2. Een kans op effecten, maar zeker niet significant: vergunningaanvraag via een verslechteringstoets (art 19f);
3. Een kans op significante effecten: vergunningaanvraag via passende beoordeling (art. 19d).

2.3 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht, deze is gericht op de duurzame instandhouding van soorten. De Flora- en faunawet vervangt onder andere de Vogelwet, de Jachtwet en de soortbescherming uit de Natuurbeschermingswet. In deze nieuwe wet zijn (nagenoeg) alle van nature in het wild voorkomende amfibieën, zoogdieren en vogels beschermt. Daarnaast zijn een beperkt aantal plantensoorten en ongewervelden beschermd. Voor soorten die vallen onder de bescherming van de wet gelden de volgende verbodsbepalingen met betrekking tot werkzaamheden in het buitengebied:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstelling en ontheffing

Conform artikel 75 is het mogelijk om in bepaalde gevallen ontheffing of vrijstelling te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikelen 8 t/m 11 en 13. Sinds het vrijstellingsbesluit van 23 februari 2005 kent de Flora- en faunawet drie beschermingsniveaus, veelal aangeduid met tabel 1, tabel 2 en tabel 3. De bescherming van de broedvogels heeft een apart beschermingsregime en zijn sinds 25 augustus 2009 onderverdeeld in de categorieën 1 tot en met 5 en overige soorten.

tabel 1	Algemene soorten	Wat betreft ruimtelijke ontwikkelingen, onderhoud en beheer geldt een vrijstelling. Er hoeft voor deze activiteiten geen ontheffing aangevraagd te worden.
tabel 2	Overige soorten	Wat betreft beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen geldt een vrijstelling, mits wordt gewerkt volgens een door de minister van EZ goedgekeurde gedragscode. Is er geen gedragscode dan moet ontheffing aangevraagd worden, deze valt onder de lichte toets (geen aantasting van de duurzame instandhouding van de soort).
tabel 3	Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitat-richtlijn bijlage 1 van de AMVB	Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt ten aanzien van deze soorten dat er altijd een ontheffing moet worden aangevraagd waarvoor een uitgebreide toets geldt. De ontheffingsaanvraag valt onder de zware toets: 1) er is sprake van een bij de wet genoemd belang, 2) er is geen alternatief, 3) doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor beheer en onderhoud is wel vrijstelling mogelijk indien gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode.
	Vogels	Vogels vormen een aparte categorie. Vogels worden vooral negatief geraakt in hun broedperiode. Voor het verstoren van nesten wordt over het algemeen geen ontheffing verleend tijdens het broedseizoen. Van een aantal soorten zijn vogelnesten en bijbehorend functionele leefgebied jaarrond beschermd en staan op de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' van het ministerie van EZ. Het betreffen broedvogelsoorten van de beschermingscategorieën 1 t/m 4 en in bepaalde gevallen ook van de beschermingscategorie 5. Een ontheffingsaanvraag voor het aantasten van deze verblijfplaatsen zal getoetst worden aan de zware toets (als bij tabel 3). Bescherming van broedvogels uit categorie 5 is jaarrond van toepassing indien ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit is bijvoorbeeld het geval als de soort lokaal zeldzaam is, als er bij een verstoring geen alternatieve nestlocaties beschikbaar zijn of als het aanbieden van een alternatieve (kunstmatige) nestlocatie niet mogelijk is.

In het verkennend natuuronderzoek wordt getoetst welke verbodsbepalingen overtreden kunnen worden bij de uitvoering van het plan. Afhankelijk van het beschermingsniveau van de soort zal voor de overtreding van de verbodsbepaling al dan niet een ontheffing aangevraagd te worden en of volgens een goedgekeurde gedragscode gewerkt moeten worden.

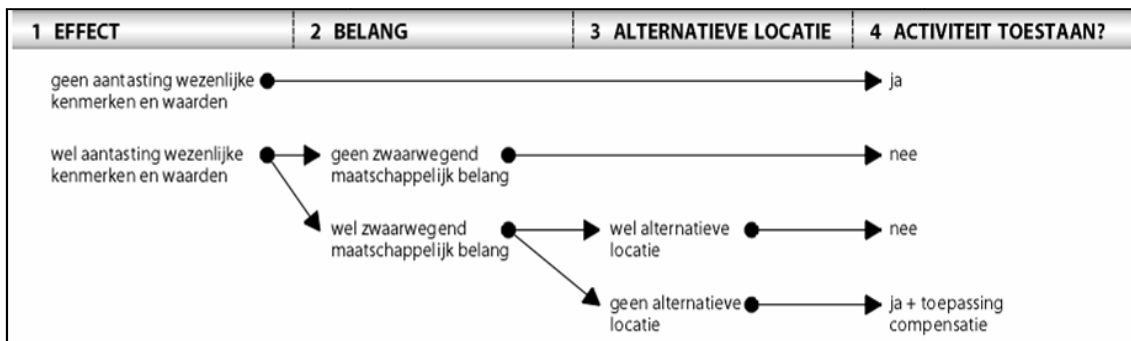
2.4 Provinciaal beleid

De EHS is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuurgebieden. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingszones. Provincies wijzen de EHS gebieden aan. De EHS wordt vastgelegd in ruimtelijke plannen van de gemeenten.

De herijkte Ecologische Hoofdstructuur voor de provincie Zuid-Holland is eind januari 2013 vastgesteld door de Provinciale Staten van Zuid-Holland. Momenteel worden de Provinciale Structuurvisie en Verordening Ruimte, waarin de EHS is vastgelegd, herzien.

De Ecologische hoofdstructuur (EHS) is planologisch beschermd met het 'nee, tenzij'-principe. Nieuwe plannen, projecten en activiteiten zijn niet toegestaan als zij het gebied aantasten, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moet de activiteit een groot openbaar belang hebben.

Indien bij een ingreep schade wordt aangericht aan een EHS-gebied, dan dient dit in ieder geval gemitigeerd te worden. De resteffecten aan verlies van kwaliteit en/of oppervlakte dient te worden gecompenseerd. Daarnaast kan salderen van positieve en negatieve effecten op de EHS uitkomst bieden om projecten in de EHS te realiseren. Het verkennend natuuronderzoek geeft inzicht in de ligging van EHS gebieden in de omgeving van het plangebied en de noodzaak voor het doorlopen van 'nee, tenzij, procedure'.



Schema 1: Het "nee, tenzij"-principe van het compensatiebeginsel.

2.4.1 Natuurwaarden buiten de EHS

Ook buiten de EHS komen natuurwaarden voor die planologisch beschermd worden door de provincie Zuid-Holland, zoals belangrijke weidevogelgebieden, bloemrijken en schurvelingen. De bescherming van deze gebieden is uitgewerkt in de beleidsregel 'Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland' (2013). In deze gebieden zijn geen nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen toegestaan die een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied tenzij daarmee een groot openbaar belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden.

3 Resultaten

3.1 Inventarisatie methode

3.1.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek heeft als doel een overzicht te krijgen van de beschikbare informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde gebieden, weidevogelgebieden en soorten in het plangebied en omgeving.

Voor de ligging van de EHS, weidevogelgebieden en andere provinciale natuurgebieden is gebruikt gemaakt van de website van de provincie. Informatie over Natura2000 gebieden en Beschermde Natuurmonumenten is afkomstig uit de gebiedendatabase van het ministerie van Economische zaken.

Voor het bepalen van de mogelijk aanwezige natuurwaarden is gebruik gemaakt van beschikbare data met betrekking tot de verspreiding van soorten van verschillende gegevensbeherende organisaties zoals stichting RAVON en de zoogdierenvereniging (VZZ). Voor deze natuurtoets is aanvullende informatie gezocht op www.waarneming.nl.

3.1.2 Oriënterend veldbezoek

Op 1 juni 2012 is een veldbezoek uitgevoerd door K.C. Smith, een ter zake kundig ecooloog van Grontmij. Het doel van een oriënterend veldbezoek is het onderzoeksgebied te beoordelen op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten.

Door de informatie uit het bronnenonderzoek te combineren met informatie uit het veldbezoek ontstaat een goed beeld van het actueel voorkomen van beschermde soorten in het gebied en de aanwezigheid van potentieel leefgebied van beschermde soorten.

3.1.3 Veldinventarisaties

Vissen

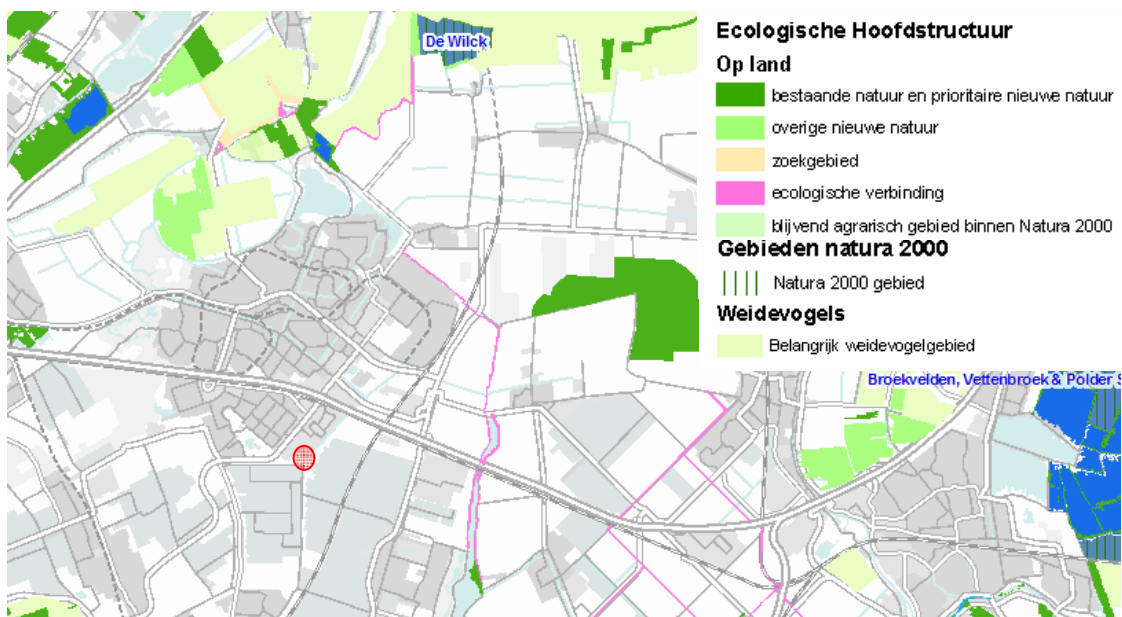
Op 28 juni 2012 is een visinventarisatie uitgevoerd door P. Spannenburg, een zake deskundige van Grontmij op het gebied van vissen. De wateren zijn bemonsterd met behulp van een RAVON-net. Hierbij zijn zowel de oevers, bodem en watervegetatie bemonsterd. Alle gevangen vissen en amfibieën zijn ter plaatse gedetermineerd en op dezelfde locatie losgelaten. Zowel de plassen als de kleinere sloten zijn bemonsterd.

Vleermuizen

De vleermuisinventarisatie is uitgevoerd door de heer E. Thomassen van Grontmij, een ter zake deskundige op het gebied van vleermuizen. De inventarisatie is uitgevoerd met behulp van een batdetector en volgens het werkprotocol dat door het Netwerk Groene Bureaus is vastgesteld. De inventarisatie heeft plaatsgevonden in de periode juni – oktober 2012, waarbij het plangebied viermaal is bezocht: op 21 juni, 15 juli, 23 augustus en 4 oktober. De weersomstandigheden waren steeds gunstig voor vleermuisinventarisatie, namelijk weinig wind, > 12° C en geen neerslag.

3.2 Natuurbeschermingswet

Na raadpleging van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ (www.rijksoverheid.nl) is gebleken dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied het gebied De Wilck betreft. Dit Natura 2000-gebied ligt op circa 10 kilometer afstand van het plangebied (figuur 3). Gezien de afstand is een ecologische relatie tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied uit te sluiten.



Figuur 3. Globale ligging plangebied (rood) ten opzichte van het Natura 2000-gebied De Wilck.

3.3 Flora- en faunawet

3.3.1 Flora

In de literatuur is een waarneming bekend uit 2012 van een zwanenbloem (tabel 1 FF-wet) en brede wespenorchis (tabel 1 FF-wet) in de omgeving.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen in de polder Overbuurtsche Polder. Een deel van het grasland werd begraasd door schapen en bestond uit grassen, klavers en distels. De oevers van de aanwezige watergangen waren grotendeels begroeid met riet. Ook de oevers van de waterpartij waren voornamelijk begroeid met riet. Langs twee zijden van de waterpartij staan wilgen met hoogopgaande struikgewas in de ondergroei. Door werkzaamheden van TenneT was een deel van het plangebied ook verstoord.

Aangezien geen beschermde planten in het plangebied groeien is verdere toetsing aan de wetgeving niet noodzakelijk.

3.3.2 Vogels

In de literatuur zijn onder andere waarnemingen bekend van (water)vogels als dodaars, visdief, wielewaal, lepelaar, kleine karekiet, oeverzwaluw, blauwborst, tafeleend, kuifeend, bruine kiekendief, torenvalk en scholekster in de omgeving.

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere (water)vogels aangetroffen. Naast de koolmees, wilde eend en fuut, is ook de kleine karekiet aangetroffen en de tafeleend. Gedurende de veldinventarisatie naar vissen is de dodaars broedend aangetroffen net als een paartje tafeleenden.

In het kader van de Flora- en faunawet is het niet toegestaan broedende vogels te verstoren. Verstoring van mogelijk aanwezige broedende vogels in en in de directe omgeving van het plangebied is te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot half juli. Vogels kunnen echter ook eerder of later broeden. Als de werkzaamheden in het broedseizoen plaatsvinden, moet voor aanvang van de werkzaamheden gecontroleerd worden op het voorkomen van broedende vogels in het plangebied en de directe omgeving. Als er geen vogels broeden, kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden.

3.3.3 Zoogdieren

In de literatuur zijn waarnemingen bekend van de vos, haas, konijn, veldmuis en bunzing (allen tabel 1 FF-wet). Tevens zijn waarnemingen bekend van de rosse vleermuis, laatvlieger en gewone dwergvleermuis (tabel 3 FF-wet) in de omgeving. De gewone dwergvleermuis gebruikt de landscheiding als vliegroute en foerageergebied. Voor de aanleg van de ZoRo-busbaan die over het noordelijke deel van het plangebied gerealiseerd gaat worden, is voor deze soort ook een ontheffing in 2008 verleend in het kader van de FF-wet.

Tijdens het veldbezoek zijn mogelijke vliegroutes aangetroffen langs de Groendalse weg, waar ter hoogte van de motorclub hoge populieren staan. Tevens vormen de bomen en de vijver een geschikt foerageergebied voor vleermuizen.

Gedurende de veldinventarisatie zijn bij elk bezoek enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen aangetroffen rond de plas. Bij het bezoek op 15 juli werd daarnaast een overvliegende rosse vleermuis waargenomen, deze had echter geen relatie met het plangebied.

Op 23 augustus werd naast gewone dwergvleermuizen ook één foeragerende ruige dwergvleermuis waargenomen. Er werd geen paargedrag waargenomen, noch gedrag dat indicatief kan zijn voor aanwezigheid van (paar- en andere) verblijfplaatsen in de bomen. De meeste bomen zijn daar ook niet of nauwelijks geschikt voor doordat ze te jong zijn en geen holtes of loshangende schors hebben.



Figuur 4. Resultaten veldbezoek 21 juni 2012 (links) en 15 juli 2012 (rechts). Rode stip is gewone dwergvleermuis en blauwe stip is rosse vleermuis



Figuur 5. Resultaten veldbezoek 23 augustus 2012 (links) en 4 oktober 2012 (rechts). Rode stip is gewone dwergvleermuis en rode open cirkel is ruige dwergvleermuis

Wanneer een deel van de bomen langs de plas gekapt worden en een deel van de plas gedempt wordt, dan wordt een deel van het plangebied minder geschikt of ongeschikt als foerageergebied voor de gewone en ruige dwergvleermuis. De aanwezige bomen en andere vegetatie bieden vleermuizen beschutting tegen wind en bevorderen de voedselsituatie. Voor ruige dwergvleermuis geldt dit in mindere mate omdat de soort er slechts sporadisch voorkomt en bovendien minder gebonden is aan beschutting. Het plangebied heeft echter geen bijzonder

waardevolle functie als foerageergebied omdat in de directe omgeving geschikt foerageergebied in ruime mate voorhanden is in de vorm van groene wijken, parkachtige elementen en sportvelden met bomen rondom. Het is dan ook uitgesloten dat de plaatselijke aantasting van foerageergebied effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soorten, lokaal of landelijk.

Aangezien er geen aanwijzingen voor de aanwezigheid van verblijfplaatsen, baltsplaatsen of vliegroutes zijn gevonden, zijn effecten daarop uitgesloten. Er verdwijnen bovendien geen gebouwen en er zijn nauwelijks geschikte bomen beschikbaar die verblijfplaatsen zouden kunnen herbergen. Boombewonende vleermuizen zijn daarnaast, met uitzondering van de overvliegende rosse vleermuis en ruige dwergvleermuis, niet gevonden. Voor de rosse vleermuis heeft het plangebied geen functie als leefgebied.

Bij werkzaamheden in globaal de periode maart tot en met oktober kan verstoring optreden wanneer 's nachts gewerkt wordt met gebruik van kunstlicht.

3.3.4 Reptielen en amfibieën

Uit de literatuur zijn waarnemingen bekend van de rugstreeppad (tabel 3 FF-wet), kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad in de omgeving. Waarnemingen van de ringslang in de polder Overbuurtsche Polder zijn niet aanwezig.

Gedurende de veldinventarisaties naar vissen zijn grote aantallen groene kikkers (tabel 1 FF-wet) aangetroffen en een enkele kleine watersalamander (tabel 1 FF-wet). De rugstreeppad is niet aangetroffen en niet gehoord.

Voor algemene soorten (tabel 1 FF-wet) geldt een vrijstelling. Het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

3.3.5 Vissen

In de literatuur zijn waarnemingen bekend van de kleine modderkruiper in de polder Overbuurtsche Polder. Voor de aanleg van de ZoRo- busbaan dat over het noordelijke deel van het plangebied gerealiseerd gaat worden, is voor deze soort ook een ontheffing in 2008 verleend in het kader van de FF-wet.

In alle sloten en in beide meertjes zijn tiendoornige-, en driedoornige stekelbaars in zeer hoge dichtheden aangetroffen. Daarnaast zijn kleine modderkruiper (tabel 2 FF-wet), jonge zeelt en (schub)karpers aangetroffen (figuur 5). Omdat de 2 meertjes met een sloot verbonden zijn is de kans groot dat in beide meertjes kleine modderkruiper voorkomt, ook al is deze niet overal gevangen.

Sommige soorten, zoals de kleine modderkruiper, is (zeer) gevoelig voor verstoring door geluid, licht, trilling en optische verstoring. Ook als werkzaamheden niet worden uitgevoerd in een waterniveau en de oevers, en er dus geen sprake is van vernietiging van leefgebied, kunnen deze soorten verstoring ondervinden. Gedurende de werkzaamheden is er mogelijk sprake van een tijdelijk toename van geluidverstoring, optische verstoring en mogelijk trillingen. Van lichtverstoring is geen sprake, aangezien de werkzaamheden overdag uitgevoerd worden.

Zodra er gedempt wordt, is er ook sprake van vernietiging van leefgebied. Doordat een nieuwe parallelsloot gegraven wordt, is er sprake van een tijdelijke vernietiging.

Gezien de type werkzaamheden is er sprake van een minimale toename aan trillingen. Hierdoor zullen de aanwezige vissen geen schade ondervinden aan hun zwemblaas, waarvan bekend is dat deze door hoge drukgolven (veroorzaakt door bijvoorbeeld een explosie of heikwerkzaamheden) beschadigd kunnen raken. Daarnaast worden de werkzaamheden buiten de kwetsbare periode (van april tot en met juli) uitgevoerd, waardoor de tijdelijke verstoring ook geen invloed heeft op de voortplanting. Mochten de aanwezige vissen toch last ondervinden van de tijdelijke verstoring, bestaande uit geluid, optische verstoring of trilling, dan kunnen ze gemakkelijk vluchten naar de directe omgeving, waardoor er geen sprake zal zijn van een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de aanwezige populaties.

De sloten waar kleine modderkruiper voorkomt zijn verbonden met een netwerk van sloten waar voldoende geschikt leefgebied aanwezig is. Door zo te werken dat kleine modderkruiper ernaartoe kan vluchten, wordt voorkomen dat exemplaren tijdens het dempen bedolven raken. Om er

voor te zorgen dat de werkzaamheden zorgvuldig worden uitgevoerd, dienen werkprotocollen opgesteld te worden op basis van een gedragscode voor waterschappen.



Figuur 5: locatie waar de kleine modderkruiper is aangetroffen

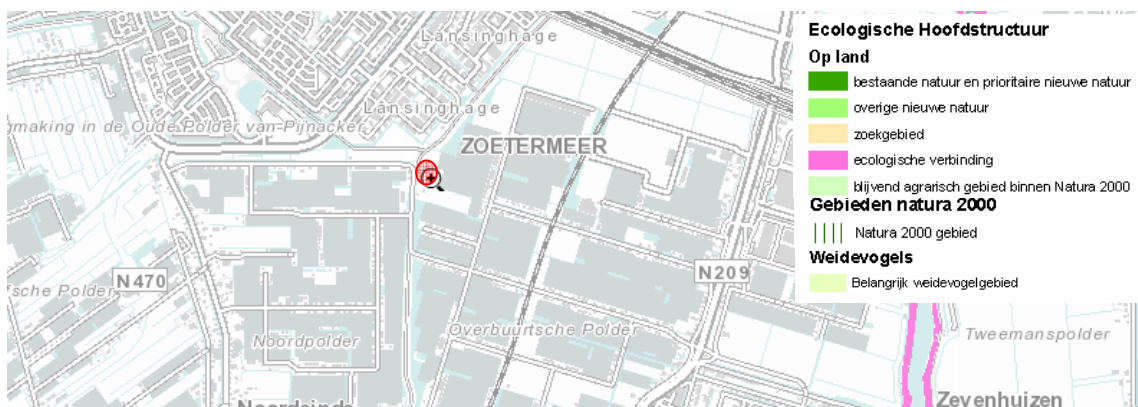
Overige beschermde soorten

In de literatuur zijn geen waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden in de polder Overbuurtsche Polder.

Gedurende het veldbezoek is ook geen geschikt habitat aangetroffen bestaande uit bijvoorbeeld sloten met krabbenscheervelden, bloemrijke ruigte, structuurrijke oevers en dichtbegroeide heiden.

3.4 Provinciaal beleid

Na raadpleging van de informatie bij de Provincie Zuid-Holland is gebleken dat het dichtstbijzijnde (P)EHS gebied op circa 4 kilometer afstand ligt en het Koornmolegat betreft. Op circa 3,5 kilometer afstand ligt de ecologische verbinding Hoge Bergse Bos (figuur 4). Op circa 5 kilometer ten noorden van het plangebied ligt een belangrijk weidevogelgebied.



Figuur 4. Globale ligging plangebied (rood) ten opzichte van het (P)EHS en belangrijke weidevogelgebieden.

Effecten

Omdat de werkzaamheden buiten de (P)EHS gebied uitgevoerd worden, zijn alleen effecten mogelijk in het kader van de externe werking. Aangezien binnen de provincie Zuid-Holland de (P)EHS geen 'externe werking' kent, is toetsing van de (P)EHS en ecologische verbinding op externe werking niet noodzakelijk.

4 Conclusies

4.1 Natuurbeschermingswet

Het plangebied bevindt zich niet binnen invloedsfeer van Natura 2000-gebied en/of Beschermde natuurmonumenten. Negatieve effecten vanuit de voorgenomen ingreep op de instandhoudingsdoelen van dergelijke gebieden kunnen uitgesloten worden. Nadere procedures zijn niet noodzakelijk.

4.2 Flora- en faunawet

Op grond van het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat een aantal beschermde soorten in het plangebied voor kunnen komen of tijdens de werkzaamheden op de werklocaties kunnen verschijnen. Het gaat hierbij om broedende vogels, kleine modderkruiper en vleermuizen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden, mits de mitigerende maatregelen in onderstaande tabel uitgevoerd worden.

Conclusies	Natuurbe- scher- mingswet	EHS	Flora- en fauna wet tabel 2/3
Effecten te verwachten	Geen	Geen	- broedende vogels - vleermuizen (foerageergebied) - kleine modderkruiper
Mitigerende maatregelen in kader van de zorgplicht			- werkzaamheden vanaf één zijde van het plangebied plaats laten vinden. Op deze wijze kunnen vissen gemakkelijker vluchten naar andere geschikte locaties; - de parallelsloten apart afvissen vlak voor het dempen
Mitigerende maatregelen vogels en vleermuizen	Geen	Geen	- Verstoring van broedende vogels voorkomen door buiten het broedseizoen van vogels te werken of voldoende afstand te behouden tot nest (bepaald door een ter zake deskundige). - Niet werken tussen zonsondergang en zonsopgang in de periode maart t/m oktober. - In het water werken gedurende de winterrust van de kleine modderkruiper (november- maart)
Nadere procedure	Geen	Geen	- Ontheffingsaanvraag genoemde soorten als mitigerende maatregelen niet haalbaar zijn.

4.3 Provinciaal beleid

De werkzaamheden worden buiten en op ruime afstand van de EHS en belangrijke weidevogelgebieden uitgevoerd. Verdere procedures zijn niet noodzakelijk.

4.4 Aanbevelingen

- Genoemde mitigerende maatregelen moeten in het bestek worden opgenomen.

5 Literatuurlijst

Gebruikte literatuur

- Broekhuizen, S, Hoekstra, B., Laar, V. van en Thissen, J.B.M. .1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV uitgeverij.
- College van Burgemeester en Wethouders. 2008. Memo: stand van zaken ZoRo busbaan. T08.03537.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij & Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. 2002. Structuurschema Groen Ruimte. Ministerie van LNV & VROM, Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2005a. Besluit inwerkingtreding AMVB art. 75 van de Flora- en faunawet. Vastgesteld d.d. 23 februari 2005. Staatsblad 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2005b. Brochure "Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten".
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit. 2002. Flora- en faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei. Publicatie: Staatsblad d.d. 14 juli 1998. In werking getreden d.d. 1 april 2002.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Ontheffing Flora- en faunawet artikel 75, lid 5 en lid 6, onderdeel c. FF/75C/2008/0502.
- Nöllert, A. en Nöllert C. Amfibieëngids van Europa. 2001. Tirion Uitgevers bv, Baarn
- Oosterbaan, J. 2005. Wateroverlastbestrijding 'Peil 2010' Natuurinventarisatie t.b.v realisatie van hoofdwatgang en gemaal in de Overbuurtsche Polder. Onderzoeksterrein gelegen binnen kilometerhokken 094/448 en 094/449.

Geraadpleegde internetsites

www.ivn.nl
www.zoogdiervereniging.nl
www.ravon.nl
www.waarneming.nl
www.rijksoverheid.nl
www.rotta-natuur.nl
www.zuid-holland.nl